

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XI. Legitima non est S. Scripturæ, vel sanctorum Patrum expositio,
per humanam rationem antecedentem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

hominum (præsertim Christianorum) sine multiplici errore dirigendos, prout experientia sæpius exhibita manifestat.

66 3°. Quia Doctorum illorum autoritas non potest non esse suspecta, quorum Moralis magis est adinventionis novæ, quam traditionis antiquæ (cum ex dictis c. 8. hujusmodi doctrina non videatur verè christiana; experiètiæque constet, eos passim Doctores, qui Moralem hujusmodi tradiderunt, alienam tradidisse à SS. Patrum doctrina, atque ab Evangelicis regulis c. 2. exhibitis, nec eam tradidisse, quæ præ se ferret pietatem, sanctitatem, sublimitatemque Moralis Christianæ;) sed doctrina illa magis est adinventionis novæ, quam traditionis antiquæ, quæ magis nititur humanâ ratione antecedente, quam sacrarum Litterarum, & SS. Patrum auctoritate: doctrina namque Moralis antiquæ traditionis, deprompta non fuit ex humana ratione antecedente, sed ex sacrarum Litterarum & SS. Patrum auctoritate, prout ostendimus Prolegom. 1. c. 7.

67 4°. Quia Doctorum illorum autoritas & doctrina non potest non esse suspecta, qui errant in principiis doctrinæ. Errant autem in principiis Moralis Christianæ, qui magis eam fundant in humana ratione antecedente, quam in sacrarum Litterarum, & SS. Patrum auctoritate. Errant enim in principiis, non solum assumptentes ut principium quod non est principium, sed & assumptentes ut antecedens, quod esse non potest nisi consequens; ut primarium, quod non potest esse nisi secundarium (prout humana ratio in Theologicis, ex dictis Proleg. 1. c. 4. §. 6. & Proleg. 2. c. 7.) Hoc autem faciunt, qui Moralem Christianam magis fundant in humana ratione antecedente, quam in sacris Litteris, vel SS. Patrum auctoritate; cum oppositum postulet ordo principiorum Theologicorum, ut vidimus locis citatis.

C A P U T X I.

Legitima non est S. Scriptura, vel sanctorum Patrum expositio, per humanam rationem antecedentem.

68 **P**rimò quia sic exponentes, principiorum Theologicorum, ac per consequens Theologicæ veritatis ordinem invertunt, ancillamque & pedissequam faciunt antecedere dominam. Ex dictis enim Prolegom. 1. c. 4. humana ratio se habet ad auctoritatem Scripturæ & SS. Patrum, ut ancilla ad dominam, atque adeò flecti adaptarique debet ad præscriptum istius auctoritatis; non flectere adaptareque, sive exponere auctoritatem ad præscriptum suum; quod proinde dum facit, ancilla dominam antecedit, ancillæque suæ domina fit pedissequa.

69 2°. Judicium de vero genuinoque sensu Scripturæ, vel Patrum, non est à ratione nostra purè humana petendum, sed ex contextu circumstantiisque sermonis, vel etiam (quod

ad Scripturam attinet) ex aliis documentis divinæ revelationis (cujusmodi sunt Ecclesiæ sensus, sanctorumque Patrum consensus) ex quibus appareat sensum illum à Spiritu sancto esse intentum, sive interim sensum illum humana ratio capiat, sive non. Quod enim non capis, quod non vides, animosa firmat fides, in cuius obsequium captivare oportet intellectum.

3°. Quia alioqui omnis Scripturæ sacræ auctoritas enervaretur (& idem est proportionaliter de auctoritate SS. Patrum) dum enim rationi, Domino Expositori visæ, proprius non probaretur sensus Scripturæ, ipsi transire liceret ad improprium (dicendo proprium sensum esse absurdum, pro absurdo utique reputando quodcumque visæ sibi rationi contrarium) dumque sensus non probaretur universalis (quàmlibet universalibus Scripturæ verbis expressus) coarctare illum liceret ad sensum particularem, suggestum per visam sibi rationem. Sicque nihil esset in sacris Litteris ita manifestum, quod pro visa cuique ratione non esset facillimum glossare, triticque & subtilitatibus scholasticis eludere; negando id esse contra Scripturam; utpote quam diceret pro visa sibi ratione intelligendam. At hoc meritò redarguit Albertus de Albertis supra Prolegom. 1. c. §. tum quia sic exponens Scripturam & Patres, non exponit ut sapiunt, sed ut ipse sapit. Tum quia hoc non est credere Scripturis & Patribus, sed phantasiis suis; iisque Scripturas & Patres subjicere, cum iis quos redarguit Augustinus 32. contra Faustum 19. dicens: *Videtis id vos agere, ut omnis de medio Scripturarum auferatur auctoritas, & suis cuique animus auctor sit, quid in quacumque Scriptura probeat, quid improbet; id est, ut non auctoritati Scripturarum subjiciatur ad fidem, sed sibi Scripturas ipse subjiciat.*

4°. Visæ cuique rationi, privatoque spiritui taliter subjiciendo accommodandoque Scripturam, via pânditur fidei Novatoribus, ad omnem hæresim, morumque Novatoribus, ad omnem divinæ legis relaxationem, ac dulcia quæque pollicenda, cum iis quos Hieronymus contra Jovin. infimulat, dicens: *Pseudo-propheta semper dulcia pollicentur.* Enimverò hæc viâ omnis hæcenus christianæ disciplinæ relaxatio est introducta, sicut & eadem viâ Arriani, Sabelliani, Eurychiani, Nestoriani, Sacramentarii, alique hæretici suas hæreses invexerunt. Siquidem Arriani nimium auscultantes humanam rationem suam, cum expressam in Scriptura naturam divinam viderent unitatem, nec caperent quomodo, cum unitate ista, Personarum consisteret Trinitas, paribus Scripturæ testimoniis expressa, posteriora ista testimonia, pro visa sibi ratione, ad sensum improprium detorquentes, Trinitatis mysterium sustulerunt. Sabelliani e contra Trinitatem secundum posteriora testimonia recipientes, nec capientes quomodo naturam unitas cum Personarum Trinitate consisteret, pro visa sibi ratione tres Deos, uti tres Personas, asseruerunt.

Eadem viâ Nestoriani duas in Christo Personas, uti duas naturas; econtrâ unicam in ipso naturam, uti unicam Personam, Eutyichiani posuerunt. Eadem denique viâ Sacramentarii (ut alios hæreticos prætermittam) humanâ suâ ratione, privatoque spiritu, non capientes SS. Eucharistiæ mysterium, illud sustulerunt, Scripturæque de ipso testimonia, quàmlibet perspicua, pro visa sibi ratione, à sensu proprio ad improprium detorserunt.

72 Nec aliâ viâ Novatores morum, Evangelicam disciplinam relaxarunt, nisi eâ quâ fidei Novatores fidei mysteria, ad privati spiritus sui captum, emollierunt. Sicut enim istos illi imitati sunt, in hoc, quòd sicut isti difficultia quæque fidei mysteria, pro visa sibi ratione, emollierunt; sic illi difficultia quæque morum præcepta, pro ratione sibi visa, relaxarunt: sicut & eosdem imitati sunt, in hoc, quòd contraria Scripturæ testimonia, vel à sensu proprio ad improprium, vel ab univèrsali ad particularem; pro visa sibi ratione, privatoque spiritu, traxerunt; non rationem suam; privatamque spiritum Scripturæ, sed hanc illi subjicientes, accommodantelque.

73 Hæc igitur arte pessimus Dæmon non cessat Ecclesiam Christi sponfam persequi; hinc per hæreticos, privato spiritu suo Evangelica fidei dogmata dijudicantes, tentando credendorum elidere veritatem; inde per Catholicos, divinæ legis præcepta, pro visa sibi ratione, glossantes emollientelque, agendorum corrumpere sanctitatem.

74 Istam ob causam Apostolus Coloss. 2. *Videte* (inquit) *nequis vos decipiat per Philosophiam, & inanem fallaciam, secundum traditionem hominum.* Et Tertullianus lib. advers. Hermogenem; post ipsumque Hieronymus epist. ad Ctesiphont. Philosophos, *hæreticorum Patriarchas* appellat; dum utique nimium auscultantes humanam rationem suam, Ecclesiæ puritatem pervertâ maculavere doctrinâ, & *si quid contrarium in sacris ostendunt digestis, pro instituto curiositatis suæ (id est ad præscriptum Philosophiæ suæ) ad propria verterunt.* Quibus deinde meritò reponit idem Hieronymus Dial. contra Pelagianos: *Non nobis cura est quid Aristoteles, sed quid Paulus doceat.*

75 Eandem ob causam SS. Patres communiter omnes in ejusmodi Scripturæ adulteros potius quàm interpretes vehementer insurgunt. Cauponatores Scripturarum ipsos vocat Magnus Basilius in c. 1. Isaiæ ubi versum illum 22. *Canones tui miscent vinum aquâ, applicat iis qui Scripturam ipsam in aquam convertunt, permiscuentes quæ sub ipsorum intellectu excogitarunt, in extremam perniciem auditorum.* Dum enim studio admittuntur, ut indulgendo eorum voluptatibus, demereantur ipsorum gratiam per blandiloquia & suaves sermones assentando, alunt illorum vitia in perditionem, per hæc enervantes austeritatem & vigorem Scripturarum vitiosos vitiosius perstringentem. Illos etiam perstringit Hieronymus qui ad sensum suum incongrua ap-

tant testimonia. *Quasi grande sit, & non vitiosissimum docendi genus, depravare sententias, & ad voluntatem suam Scripturam trahere repugnantem.* Et Tertullianus l. de præscript. c. 17. de iisdem dicit, quòd *tantum veritati obstrepit adulter ipsorum sensus, quàm corruptor stylus.*

Eandem denique ob causam Ecclesia, ut hisce malis obviaret, in Scripturis interpretandis semper hunc morem tenuit, temperque præscripsit, ut earum sensum, tam circa morum dogmata, quàm circa fidei mysteria, ex SS. Patribus & traditione Majorum, vellet repetendum. Patet hoc ex verbis VI. Synodi Generalis, & Concilii Tridentini Procl. 1. n. 7. relatis. Et consonat S. Clemens Papa n. 56. ibidem. S. Augustinus l. 6. de util. cred. c. 7. & 27. & in Procem. l. de doctr. christ. S. Gregorius 28. Moral. 9. Clemens Alexandrinus Strom. 5. & 7. Basilius & Nazianzenus apud Rufinum l. 1. c. 9. vide dicta Prolegom. 1. c. 7. Ex his omnibus constat verissimum esse, quòd Cardinalis Turrecremata apud Fagnanum in c. cum pridem de pactis n. 81. ait: quòd utique legitima interpretatio obsequitur & obsequi debet Evangelio, aliàs non esset interpretatio, sed corruptio.

CAPUT XII.

A generalibus Scripturæ sententiis ac præceptis, solâ humanâ ratione, prudens non excipit.

PRIMò, quia ex hujusmodi exceptione, camquam radice, laxior Ethica, multæque damnatæ propositiones Prolegom. 1. c. 2. recenter signanter in materia de homicidio) pullularunt, prout ibidem c. 5. vidimus.

2°. Quia Deus non remittit nos ad rationem nostram; ut inde sciamus, an & quando istud vel illud licitum sit, vel illicitum; sed ad legem suam, cui addere vetat & detrahere. Deuteron. 12. *Non facietis quod vobis rectum videtur, sed quod præcipio tibi.* Dixerat autem c. 4. *Non addetis ad verbum hoc, quod vobis loquor, nec auferetis ex eo.*

3°. Divinæ legis doctrina hominibus data est ad corrigendum humanæ rationis nostræ defectum, manifestandamque insufficientiam ejusdem sine magisterio divinæ legis; ad dirigendos mores hominum. Quod ut homines proprio discerent experimento, Deus reliquit eos absque doctrina legis, tempore legis naturæ: in quo, dum in errores inciderunt, convicta est eorum superbia de defectu scientiæ. S. Thomas lect. 7. in cap. 3. ad Galat. ampliusque de eodem defectu & insufficientiâ quotidiano vincuntur exemplo innumerabilium errorum, in quos incidunt; qui de licitis illicitisque solâ humanâ ratione suâ judicare præsumunt. Atqui doctrina legis non corrigeret defectum humanæ rationis, si humanæ rationis esset dijudicare, quando illa procederet, vel non procederet. Sic enim, non obstante generali do-